

2024/1209

2024 5 3

EUROPOS CENTRINIO BANKO SPRENDIMAS (ES) 2024/1209

2024 m. balandžio 16 d.

dėl atlyginimo už nacionaliniuose centriniuose bankuose ir Europos Centriniam Banke laikomus su pinigų politika nesusijusius indėlius (ECB/2024/11)

Europos Centrinio Banko valdančioji taryba,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 127 straipsnio 2 dalies pirmą įtrauką,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą, ypač į jo 12 straipsnio 1 dalį ir 14 straipsnio 3 dalį, taip pat 17, 22 ir 23 straipsnius,

kadangi:

- (1) Valdančioji taryba peržiūrėjo atlyginimą, taikomą už valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionaliniuose centriniuose bankuose (toliau – NCB) ir Europos Centriniam Banke (ECB) laikomus indėlius, nesusijusius su pinigų politikos įgyvendinimu (toliau – su pinigų politika nesusiję indėliai). Peržiūros tikslas – išvengti dėl tokių indėlių galinčių kilti trikdžių bendrai pinigų politikai, kartu užtikrinant, kad būtų laikomasi atviros rinkos ekonomikos principo, o panašūs indėliai Eurosistemoje būtų vertinami nuosekliai;
- (2) atlikusi peržiūrą Valdančioji taryba nusprendė, kad būtina užtikrinti didesnę atlyginimo už su pinigų politika nesusijusius indėlius skaidrumą. Šiems indėliams taikomos atlyginimo normos nustatytos gairėse (ES) 2019/671 (ECB/2019/7) ⁽¹⁾, (ES) 2024/1211 (ECB/2024/13) ⁽²⁾, (ES) 2022/912 (ECB/2022/8) ⁽³⁾ ir Europos Centrinio Banko sprendime (ES) 2019/1743 (ECB/2019/31) ⁽⁴⁾. Siekiant padidinti susijusių teisės aktų skaidrumą ir nuoseklumą, tikslinga atlyginimo normas išsamiai nustatyti viename teisės akte, kad būtų paprasčiau informuoti apie atlyginimo normas ir ateityje tas normas būtų galima koreguoti;
- (3) atlyginimas už su pinigų politika nesusijusius indėlius neturėtų prisidėti prie nuolatinio ar struktūrinio pinigų politikos perdavimo ar įgyvendinimo trikdymo ir turėtų apsaugoti tvarkingą rinkos veikimą ir taip apriboti didelio tokių indėlių nepastovumo galimybes;
- (4) Valdančioji taryba nustatė, kad pagrindinė atlyginimo politikos norma yra euro trumpalaikio skolinimosi norma (€STR), atėmus skirtumą. Pasikeitus rinkos sąlygoms skirtumą galima lengvai koreguoti, kad būtų išsaugotas pinigų politikos poveikio veiksmingumas, kartu kuo labiau sumažinant staigių srautų į pinigų rinkas ar iš jų riziką ir sudarant sąlygas paprastai ir nuosekliai atlyginimo sistemai, kurioje numatyta labai nedaug išimčių. Valdančioji taryba nustatė ir prireikus pakoreguos skirtumą, kad būtų pasiekti atlyginimo politikos tikslai ir išvengta neigiamo poveikio pinigų politikos įgyvendinimui ar rinkos veikimui. Šiuo metu skirtumas yra 20 bazinių punktų;

⁽¹⁾ 2019 m. balandžio 9 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2019/671 dėl nacionalinių centrinių bankų vidaus turto ir įsipareigojimų valdymo operacijų (ECB/2019/7) (OL L 113, 2019 4 29, p. 11).

⁽²⁾ 2024 m. balandžio 16 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2024/1211 dėl Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikimo eurais euro zonoje nesantiems centriniams bankams ir šalims bei tarptautinėms organizacijoms (ECB/2024/13) (OL L, 2024/1211, 2024 5 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/guideline/2024/1211/oj>).

⁽³⁾ 2022 m. vasario 24 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2022/912 dėl naujos kartos Transeuropinės automatizuotos realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų skubių pervedimų sistemos (TARGET), kuriomis panaikinamos Gairės ECB/2012/27 (ECB/2022/8) (OL L 163, 2022 6 17, p. 84).

⁽⁴⁾ 2019 m. spalio 15 d. Europos Centrinio Banko sprendimas (ES) 2019/1743 dėl atlyginimo už laikomą atsargų perteklių ir tam tikrus indėlius (ECB/2019/31) (OL L 267, 2019 10 21, p. 12).

- (5) Valdančioji taryba mano esant būtina nustatyti tam tikrus nukrypimus ar išimtis nuo pagrindinės atlyginimo politikos normos. Viršutinės ribos sąvoka ir toliau turėtų būti taikoma atlyginimui už Vyriausybės indėlius ir tam tikrus kitus su pinigų politika nesusijusius indėlius, kad NCB prireikus galėtų atlyginti už tokius indėlius mažesnei nei viršutinė riba norma, atsižvelgdami į konkrečioms šalims būdingas sąlygas, pavyzdžiui, sąlygas atpirkimo sandorių rinkoje. Mažesnis nei 20 bazinių punktų skirtumas, iš pradžių lygus nuliui, turėtų būti taikomas garantiniams fondams, kuriuos laiko Europos ekonominės erdvės finansų rinkos infrastruktūros, pvz., mokėjimo sistemos, pagrindinės sandorio šalys ir centriniai vertybinių popierių depozitoriumai, taip pat TARGET sistemoje turimoms iš anksto finansuojamoms sąskaitoms, atsižvelgiant į jų svarbą sklandžiam mokėjimo sistemų veikimui ir finansiniam stabilumui. Lėšoms, kurias reikia laikinai deponuoti NCB arba ECB ir kurios yra susijusios su finansine parama, ir toliau neturėtų būti taikomos neigiamos normos;
- (6) Valdančiosios tarybos nuomone taip pat būtina numatyti, kad tam tikromis aplinkybėmis ECB gali prašyti NCB išsamios informacijos apie su pinigų politika nesusijusius indėlius ir ja dalytis ECB viduje ir Eurosistemoje, griežtai laikantis būtinybės žinoti principo, kai ECB kiekvienu konkrečiu atveju nustato, kad tokia informacija yra reikalinga, kad Eurosistema galėtų įvertinti galimą šių indėlių poveikį pinigų politikos įgyvendinimui;
- (7) siekiant šių tikslų ir siekiant suteikti nacionaliniams centriniams bankams pakankamai laiko pasirengti naujos atlyginimų politikos taikymui su pinigų politika nesusijusiems indėliams, šis sprendimas turėtų būti taikomas nuo 2024 m. gruodžio 1 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamos šios apibrėžtys:

- 1) indėlis – kredito likutis eurais ar kita valiuta, kuris atsiranda dėl NCB ar ECB sąskaitoje laikomų lėšų arba dėl laikinų situacijų, susidariusių dėl kitų NCB ar ECB teikiamų paslaugų, dėl kurių į to NCB ar ECB balansą įrašomas įsipareigojimas, ir kurį tas NCB ar ECB privalo grąžinti pagal taikytinas sutartines ar reguliavimo sąlygas, įskaitant vienos nakties ir terminuotuosius indėlius;
- 2) €STR – euro trumpalaikio skolinimosi norma, kaip apibrėžta Europos Centrinio Banko gairių (ES) 2019/1265 (ECB/2019/19) ⁽ⁱ⁾ 2 straipsnio 2 dalyje ir paskelbta ECB;
- 3) €STR VNIAS – vienos nakties indeksų apskaitavimo sandoris (VNIAS), kaip apibrėžta Europos Centrinio Banko reglamento (ES) Nr. 1333/2014 (ECB/2014/48) ⁽ⁱⁱ⁾ 1 straipsnio 25 punkte, kai periodiniai kintamos dalies palūkanų normos mokėjimai remiasi €STR kaip vienos nakties indeksų palūkanų norma;
- 4) su pinigų politika nesusiję indėliai – indėliai, kurie nėra laikomi įgyvendinant bendrą pinigų politiką, kaip nustatyta Valdančiosios tarybos, ir kuriems taikoma viena iš toliau nurodytų priemonių:
 - a) Gairės (ES) 2019/671 (ECB/2019/7) dėl nacionalinių centrinių bankų vidaus turto ir įsipareigojimų valdymo operacijų;
 - b) Gairės (ES) 2024/1211 (ECB/2024/13) dėl Eurosistemos atsargų valdymo paslaugų teikimo eurais euro zonoje nesantiems centriniams bankams ir šalims bei tarptautinėms organizacijoms;
 - c) Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2022/912 (ECB/2022/8) dėl naujos kartos Transeuropinės automatizuotos realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų skubių pervedimų sistemos (TARGET);

⁽ⁱ⁾ 2019 m. liepos 10 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2019/1265 dėl euro trumpalaikio skolinimosi normos (€STR) (ECB/2019/19) (OL L 199, 2019 7 26, p. 8).

⁽ⁱⁱ⁾ 2014 m. lapkričio 26 d. Europos Centrinio Banko reglamentas (ES) Nr. 1333/2014 dėl pinigų rinkos statistikos (ECB/2014/48) (OL L 359, 2014 12 16, p. 97).

- d) Europos Centrinio Banko sprendimas (ES) 2022/911 (ECB/2022/22) (*) dėl TARGET-ECB sąlygų;
- e) Europos Centrinio Banko sprendimas (ES) 2019/1743 (ECB/2019/31) dėl atlyginimo už laikomą atsargų perteklių ir tam tikrus indėlius.

2 straipsnis

Atlyginimas už su pinigų politika nesusijusius indėlius

1. Atlyginimui už NCB laikomus indėlius, kuriems taikomos Gairės (ES) 2019/671 (ECB/2019/7), taikomos šios viršutinės ribos:

- a) šiems Vyriausybės indėliams eurai:
 - i) vienos nakties indėlių atveju: €STR, atėmus 20 bazinių punktų;
 - ii) terminuotųjų indėlių atveju: €STR VNIAS norma su atitinkamu terminu, atėmus 20 bazinių punktų;
 - iii) vienos nakties Vyriausybės indėlių, susijusių su koregavimo programa, atveju: 0 % palūkanų norma arba €STR, atėmus 20 bazinių punktų, taikant tą dydį, kuris yra didesnis;
 - iv) už terminuotuosius Vyriausybės indėlius, susijusius su koregavimo programa: 0 % palūkanų norma arba €STR VNIAS norma su atitinkamu terminu, atėmus 20 bazinių punktų, taikant tą dydį, kuris yra didesnis;
- b) Vyriausybės indėliams išreikštiems kita nei euro valiuta: atitinkamai valiutai taikomos normos ir taikant tą patį a punkte nurodytą skirtumą;
- c) indėliams, išskyrus Vyriausybės indėlius, eurai:
 - i) vienos nakties indėlių atveju: €STR, atėmus 20 bazinių punktų;
 - ii) terminuotųjų indėlių atveju: €STR VNIAS norma su atitinkamu terminu atėmus, 20 bazinių punktų;
- d) indėliams, išskyrus Vyriausybės indėlius, kai jie išreikšti kitomis valiutomis: atitinkamai valiutai taikomos normos ir taikant tą patį c punkte nurodytą skirtumą.

2. Už NCB laikomus indėlius, kuriems taikomos Gairės (ES) 2024/1211 (ECB/2024/13), taikomas toks atlyginimas:

- a) vienos nakties piniginių lėšų investavimo paslaugų atveju:
 - i) pirmojo lygio investicinės priemonės atveju: €STR, atėmus 20 bazinių punktų;
 - ii) antrojo lygio investicinės priemonės atveju: faktinė palūkanų norma, pagal kurią lėšos pateikiamos rinkai, atėmus maržą, dėl kurios retkarčiais nusprendžia Valdančioji taryba, ir su sąlyga, kad šios rūšies investicijos atliekamos tik tuo atveju, jei atlyginimas yra didesnis už atlyginimą už perteklines pinigines lėšas;
 - iii) perteklinių piniginių lėšų atveju: €STR, atėmus 20 bazinių punktų;
- b) terminuotųjų indėlių atveju:
 - i) už terminuotuosius indėlius klientų vardu: faktinė palūkanų norma, pagal kurią lėšos pateikiamos rinkai, atėmus maržą, kurią kartkartėmis nustato Valdančioji taryba;
 - ii) už terminuotuosius indėlius savo vardu, kurių terminas trumpesnis nei septynios kalendorinės dienos: €STR VNIAS norma su atitinkamu terminu, atėmus 20 bazinių punktų;
 - iii) terminuotųjų indėlių savo vardu, kurių terminas ne trumpesnis kaip septynios kalendorinės dienos: norma, neviršijanti normos, kuri buvo pasiekta perduodant indėlių rinką.

(*) 2022 m. balandžio 19 d. Europos Centrinio Banko sprendimas (ES) 2022/911 dėl TARGET-ECB sąlygų, kuriuo panaikinamas Sprendimas ECB/2007/7 (ECB/2022/22) (OL L 163, 2022 6 17, p. 1).

3. Atlyginimas už indėlius, kuriems taikomos Gairės (ES) 2022/912 (ECB/2022/8) ir Sprendimas (ES) 2022/911 (ECB/2022/22), yra toks:

- a) TARGET sistemoje laikomų Vyriausybės indėlių eurai atveju taikomas 1 dalies a punkte nurodytas atlyginimas;
- b) TARGET sistemoje laikomų su pinigų politika nesusijusių indėlių, išskyrus a punkte nurodytus Vyriausybės indėlius ir išskyrus atvejus, kai taikomas c punktas, atveju: 0 % palūkanų norma arba €STR, atėmus 20 bazinių punktų, taikant tą dydį, kuris yra mažesnis;
- c) už vienos nakties likučius, laikomus TIPS IS techninėje sąskaitoje arba RLAA IS techninėje sąskaitoje, skirtoje IS atsiskaitymo procedūrai D, ir Europos ekonominės erdvės finansų rinkų infrastruktūrų laikomiems garantiniams fondams, įskaitant tuos, kurie laikomi IS garantinio fondo sąskaitoje: €STR, atėmus 0 bazinių punktų;
- d) prisijungusių NCB TARGET likučių atveju:
 - i) likučių, neviršijančių 10 % vidutinės sandorių vertės per dieną, atveju: €STR, atėmus 20 bazinių punktų;
 - ii) likučių, viršijančių nurodytus i punkte, atveju: 0 % palūkanų norma arba €STR, atėmus 20 bazinių punktų, taikant tą dydį, kuris yra mažesnis;

4. Už ECB laikomus indėlius, kuriems taikomas Sprendimas (ES) 2019/1743 (ECB/2019/31), taikomas toks atlyginimas:

- a) už sąskaitas, tvarkomas pagal Europos Centrinio Banko sprendimus ECB/2003/14 ⁽⁸⁾, ECB/2010/4 ⁽⁹⁾, ECB/2010/17 ⁽¹⁰⁾, ECB/2010/31 ⁽¹¹⁾ ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/672 ⁽¹²⁾:
 - i) €STR, atėmus 20 bazinių punktų, išskyrus atvejus, kai taikomas ii punktas;
 - ii) laikotarpiu, kai indėlius atitinkamose sąskaitose reikia laikyti iš anksto, iki dienos, kurią privalo būti atliktas mokėjimas pagal atitinkamai galimybei taikomas teisės aktuose arba sutartyse nustatytas taisyklės, atlyginama taikant 0 % palūkanų normą arba €STR, atėmus 20 bazinių punktų, taikant tą dydį, kuris yra didesnis;
- b) kitų indėlių sąskaitų, susijusių su Europos stabilumo mechanizmu ir Europos finansinio stabilumo fondu, kurioms netaikomas a punktas, atveju: €STR, atėmus 20 bazinių punktų;

⁽⁸⁾ 2003 m. lapkričio 7 d. Europos Centrinio Banko sprendimas ECB/2003/14 dėl Europos bendrijos skolinimosi ir skolinimo operacijų, įvykdytų pagal vidutinės trukmės finansinės paramos mechanizmą, administravimo (OL L 297, 2003 11 15, p. 35).

⁽⁹⁾ 2010 m. gegužės 10 d. Europos Centrinio Banko sprendimas ECB/2010/4 dėl suvienytų dvišalių paskolų Graikijos Respublikai valdymo ir dėl Sprendimo ECB/2007/7 dalinio keitimo (OL L 119, 2010 5 13, p. 24).

⁽¹⁰⁾ 2010 m. spalio 14 d. Europos Centrinio Banko sprendimas ECB/2010/17 dėl Sąjungos skolinimosi ir skolinimo operacijų, atliktų pagal Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonę, administravimo (OL L 275, 2010 10 20, p. 10).

⁽¹¹⁾ 2010 m. gruodžio 20 d. Europos Centrinio Banko sprendimas ECB/2010/31 dėl mokėjimams, susijusiems su EFSF paskolomis valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, atlikti skirtų sąskaitų atidarymo (OL L 10, 2011 1 14, p. 7).

⁽¹²⁾ 2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/672 dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo (OL L 159, 2020 5 20, p. 1).

- c) specialios sąskaitos, tvarkomos pagal 2021 m. balandžio 14 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo nustatoma skolinimosi operacijų pagal Tarybos sprendimą (ES, Euratomas) 2020/2053 administravimo ir skolinimo operacijų, susijusių su paskolomis, suteiktomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/241 15 straipsnį, būtina tvarka ⁽¹³⁾, 13 straipsnio 2 dalį ir naudojamos prudencinio grynųjų pinigų rezervo laikymo tikslais, kai tai susiję su programa „NextGenerationEU“, su paramos Ukrainai teikimo 2023 m. priemone (makrofinansinė pagalba+) ⁽¹⁴⁾ arba su kitomis Sąjungos finansavimo programomis, dėl kurių susitarė ECB ir Europos Komisija, atveju:
- i) €STR, atėmus 20 bazinių punktų, išskyrus atvejus, kai taikomas ii punktas;
 - ii) bendros indėlių sumos, neviršijančios 20 mlrd. EUR, atveju: 0 % palūkanų norma arba €STR, atėmus 20 bazinių punktų, taikant tą dydį, kuris yra didesnis.
5. Kai bet kuriam iš šiame straipsnyje nurodytų indėlių taikoma neigiama palūkanų norma, indėlio turėtojas turi pareigą mokėti palūkanas atitinkamam NCB arba ECB, o atitinkamas NCB arba ECB gali atitinkamai debetuoti susijusią indėlių sąskaitą.

3 straipsnis

Keitimasis informacija apie su pinigų politika nesusijusius indėlius

1. Kai ECB kiekvienu konkrečiu atveju mano, kad tai yra būtina siekiant įvertinti galimą poveikį pinigų politikos įgyvendinimui, NCB dalijasi su ECB visa informacija apie su pinigų politika nesusijusius indėlius, įskaitant informaciją apie:
- a) sąskaitų turėtojus;
 - b) taikytą atlyginimą;
 - c) atitinkamame NCB laikomas sumas.
2. Informacija, kurią ECB gavo pagal 1 dalį, dalijamasi ECB viduje ir ECB ją dalijasi Eurosistemoje griežtai laikantis būtinybės žinoti principo.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

- 1. Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
- 2. Jis taikomas nuo 2024 m. gruodžio 1 d.

Priimta Frankfurte prie Maino 2024 m. balandžio 16 d.

ECB Pirmininkė
Christine LAGARDE

⁽¹³⁾ C(2021) 2502 final.

⁽¹⁴⁾ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2463, kuriuo nustatoma paramos Ukrainai teikimo 2023 m. priemonė (makrofinansinė pagalba+) (OL L 322, 2022 12 16, p. 1).